

Τὸν Προσπρόκλητον μας Γνώμη ἢ
ἀδελφὴ ^{βιογραφία} πατρὸς ἡμε ἔον Κίλσο
Μπολσαρη. (Τεῦχο τοῦ ὁ Μάρκος
Μπολσαρης.)
Ὁ Χρῆστος Γνώμης (γὰρ τοῦ ἀντικειμένου)
Πρώτος ἐξ ἀδελφῶν τοῦ Μάρκου (οὐκ ἔστι
ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς τοῦ Καρτενισα)

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ Π. ΓΙΩΤΗΣ

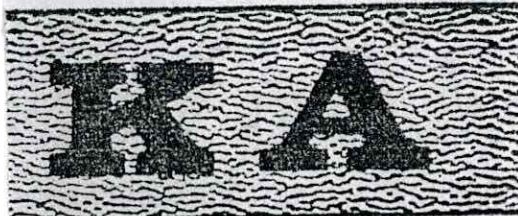
Βαρνάβου

Ο νομικός κόσμος και η ελληνική κοινωνία μετά μεγίστης οδύνης επληροφορήθησαν, τον προ ήμερών θάνατον του διαπρεπούς ποινικολόγου, εξόχου και κορυφαίου Έλληνο Χρίστου Π. Γιώτη. Ούτος συγκαταλέγεται μεταξύ των εθνικών ανδρών, τιμήσας την Ελλάδα και εν τώ εξωτερικῷ εἰς σπουδαίας αποστολάς σοβαρωτάτων εθνικών θεμάτων. Ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας διεκρίνετο διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν του φιλομάθειαν καὶ τὴν ὀξύνοϊαν τοῦ πνεύματος, ὥστε εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐν νῆα ἐτῶν νὰ προαχθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐφέτου. Παραιτηθεὶς ἐν ἔτει 1929, ἔδρασεν εἰς τὸ ἐλεύθερον ἐπάγγελμα τοῦ δικηγורεῖν. Ἐπεδόθη ἔκτοτε εἰς συγγραφὴν περισπούδαστων ἔργων ἐπὶ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, ὧν τὰ σπουδαιότερα εἶναι ἡ Ἀνακριτικὴ, ὁ Ὁρρὸς τῆς Ἀληθείας, Ἐγκληματικότης καὶ Ποινικὰ Δικαστήρια κ.ἄ. Ὑπῆρξεν οὗτος ἐπὶ πλέον, καθηγητὴς τῆς Ἐγκληματολογίας εἰς διαφόρους Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ μέλος τῶν νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν ἀναθεωρήσεως, συντάξεων σχεδίου Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας. Ἐπίσης, διετέλεσε κατὰ τὰ ἔτη 1922 - 1923, πράκτωρ (AGENT) τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως παρὰ τοῖς Μικτοῖς Διαιτητικοῖς Δικαστηρίοις Παρισίων, μετασχὼν καὶ εἰς πλείστα διεθνή νομικὰ συνέδρια εἰς Παλέρμον, Λονδὶνον, Μαδρίτην, Γενεύην, Λισσαβώνα κλπ. Προσφάτως ἐξελέγη πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Ποινικοῦ Δικαίου καὶ ἐπίτιμον μέλος τῆς Διεθνούς Ἑταιρίας Ποινικοῦ Δικαίου. Ἐτιμήθη μὲ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν Γεωργίου Α' καὶ τὸν Ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτήρος.

Ἀπῆλθε τοῦ προσκαίρου αὐτοῦ βίου, ὁ ἀλυσμόνητος Χρίστος Π. Γιώτης, ἀφήσας ἀνεξίτηλον τὴν μνήμην εἰς ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἠτύχησαν νὰ τὸν γνωρίσουν. Ἡ εὐγενὴς αὕτη ὑπαρξίς θὰ ζῇ ζωντανὴ ὡς παράδειγμα, καὶ μεταξύ τῶν ἐπιγενομένων, διότι τοιαῦται προσωπικότητες ζοῦν ὡς ἰδέαι ἀθάνατοι καὶ χρησιμεύουν ὡς φωτόδοται καὶ τηλαυγεῖς φάροι διὰ τοὺς συνανθρώπους τῶν, διαγράφουσαι μὲ τὴν ὅλην τῶν δράσιν καὶ προσωπικότητα τὰ ὁρόσημα τῆς ἀθανασίας τῶν.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸν τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς ποῦ τὸν ἐκάλυψε καὶ ἡ μνήμη του αἰωνία.

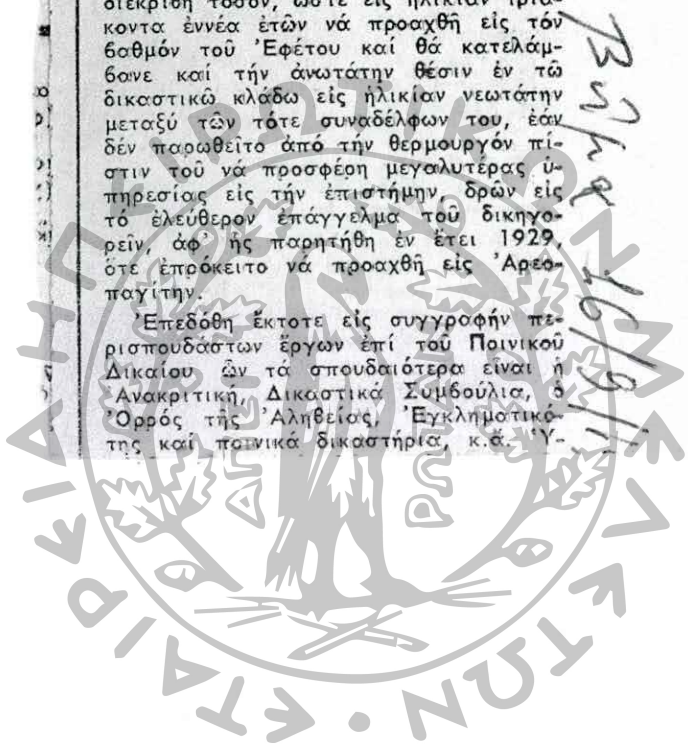
ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ Π. ΓΙΩΤΗΣ

Ο νομικός κόσμος της Ελλάδος καί γενικώτερον ή ελληνική κοινωνία μετά μεγίστης οδύνης έπληροφορήθη τόν πρό ήμερών θάνατον του διαπρεπούς ποινικολόγου καί εξόχου Έλληνος Χρίστου Γιώτη. Ο θάνατός του αφήνει μέγα κενόν ιδιαιτέρως είς τόν ποινικόν κόσμον της Ελλάδος, του όποιου ύπήρξεν εκ των κορυφαίων.

Ο άποθανών Χρίστος Γιώτης συγκαταλέγεται μεταξύ των έθνικών ανδρών, τόσοιι διά τήν καθόλου έθνικήν του δράσιν, έλκων τήν καταγωγήν εκ Σουλίου, όσον καί διά τήν προσφοράν του είς σπουδαίας άποστολάς καθ' ός έτίμησε τήν Ελλάδα εν τώ έξωτερικώ καί διεδραμάτισε σπουδαίον ρόλον είς τήν διαχείρισιν σοβαρωτάτων έθνικών θεμάτων. Από νεαράς ήλικίας ούτος διεκρίνετο διά τήν έξαιρετικήν του φιλομάθειαν καί τήν όξύνειαν του πνεύματος, καταλαβών κατά τάς αρχάς της νομικής του δράσεως άλλεπαλλάγως θέσεις είς τόν δικαστικόν κλάδον είς όν διεκρίθη τόσοιι, ώστε είς ήλικίαν τριάκοντα έννέα έτών νά προαχθή είς τόν βαθμόν του Έφέτου καί θά κατελάμβανε καί τήν ανωτάτην θέση εν τώ δικαστικώ κλάδω είς ήλικίαν νεωτάτην μεταξύ των τότε συναδέλφων του, εάν δέν παρωθείτο από τήν θερμουργόν πίστιν του νά προσφέρη μεγαλυτέρας ύπηρεσίας είς τήν έπιστήμην, δρών είς τό έλεύθερον έπάγγελμα του δικηγόρου, άφ' ής παρητήθη εν έτει 1929, ότε επρόκειτο νά προαχθή είς Άρεοπαγίτην.

Επεδόθη εκτοτε είς συγγραφήν περισπουδάστων έργων επί του Ποινικού Δικαίου, όν τα σπουδαιότερα είναι ή Ανακριτική, Δικαστικά Συμβούλια, ό Όρρος της Άληθείας, Έγκληματολογική καί ποινικά δικαστήρια, κ.ά. Υ-

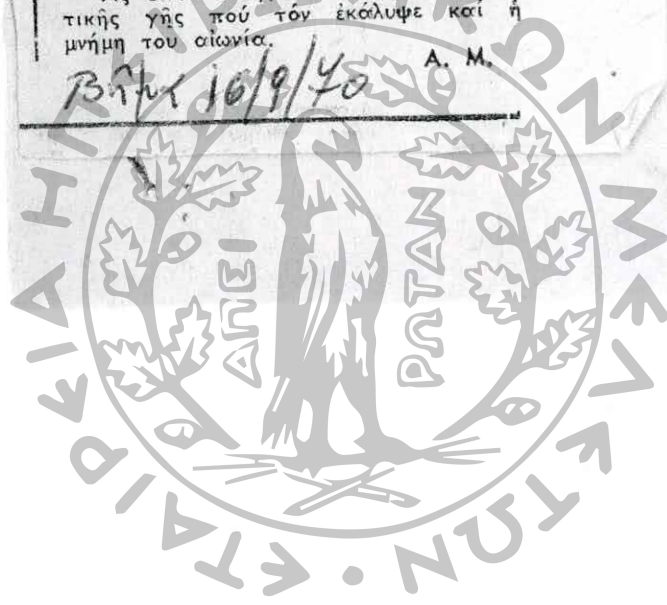

90
πῆρξεν οὗτος ἐπὶ πλέον καθηγήτης τῆς
Ἑκκληματολογίας εἰς διαφόρους ἀνω-
τάτας σχολὰς καὶ μέλος ἀπὸ τοῦ 1931
ἕως τοῦ 1950 τῶν νομοπαρασκευαστι-
κῶν Ἐπιτροπῶν ἀναθεωρήσεως συντά-
ξεων Σχεδίου Κώδικος Ποινικῆς Δικο-
νομίας. Ἐπίσης διετέλεσε κατὰ τὰ ἔ-
τη 1922 — 1923 πράκτωρ (AGENT)
τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῖς
Μικτοῖς Διαιτητικοῖς Δικαστηρίοις Πα-
ρισίων, μετασχὼν καὶ εἰς πλείστα διε-
θνή νομικά συνέδρια εἰς Παλέρμον, Λον-
δίνον, Μαδρίτην, Γενεύην, Λισσαβώνα
κλπ. Προσφάτως ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς
Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαί-
ου καὶ ἐπίτιμον μέλος τῆς Διεθνούς
Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου. Ὑπῆρξεν
οὗτος ἀνεπίληπτος τό ἦθος καὶ τὸν
χαρακτήρα προβολλόμενος πάντοτε ὡς
παράδειγμα πρὸς μίμησιν, τιμηθεὶς με-
τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν Γεωργίου Α΄
καὶ τὸν Ἀργυρὸν Σταυρὸν τοῦ Σω-
τήρος. Ἠτύχησεν ν' ἀποκτήσῃ σύντρο-
φον εἰς τὴν ζωὴν του, ἐκλεκτὴν Ἑλ-
ληνίδα καὶ μητέρα, ἐκ πατριαρχικῆς
οἰκογενείας τῆς Θεσσαλίας ἥτις με-
τὸν ἀδαμάντινον χαρακτήρα, τὴν ἰσχυ-
ράν τῆς θέλησιν, τὴν ὑπομονὴν καὶ
καρτερίαν τῆς, τὴν αὐτοθυσίαν τῆς ὑ-
πὲρ τῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων τῆς, ἐγέν-
ετο οὐσιαστικὴ συνεπίκουρος τοῦ ἀλη-
σμονήτου συζύγου τῆς, εἰς τρόπον ὥ-
στε νὰ παραδώσωσι εἰς τὴν ἑλληνικὴν
κοινωνίαν ἐξαίρετα τέκνα. Οὕτως, ὁ
μὲν πρῶτος υἱὸς του, νομικὸς καὶ δι-
δάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρι-
σίων, κοσμεῖ τὸν κλάδον τῆς Φορολο-
γικῆς Δικαιοσύνης, ὡς πρόεδρος αὐ-
τοῦ, ἐνῶ ὁ δεῦτερος, πτυχιούχος τοῦ
Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν, Πολιτικὸς Μη-
χανικὸς καὶ διδάκτωρ τοῦ Πολυτεχνείου
τοῦ Μονάχου, διακρίνεται ἐπίσης εἰς
τὸν τομέα του.

Ὡς τοιοῦτος δημιουργικὸς ἄνθρω-
πος καὶ ζωντανὴ προσωπικότης, ἀπῆλ-
θε τοῦ προσκαίρου αὐτοῦ βίου ὁ ἀλη-
σμόνητος Χρῖστος Γιώτης, ἀφήσας ἀ-
νεξίτηλον τὴν μνήμην εἰς ὅλους ἐκεί-
νους οἱ ὅποιοι ἠτύχησαν νὰ τὸν γνω-
ρίσουν. Ἡ εὐγενὴς αὕτη ὑπαρξὶς θά
ζῇ ζωντανὴ ὡς παράδειγμα, ὅχι μόνον
μεταξὺ τοῦ νομικοῦ κόσμου καὶ τῶν
συγχρόνων του, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιγε-
νομένων, διότι τοιαῦται προσωπικότη-
τες ζοῦν ὡς ἰδέαι ἀθάνατοι μετὰ δύνα-
μιν πολλῶν ἐτῶν καὶ χρησιμεύουν ὡς
φωτοδόται καὶ τηλαυγεῖς φάροι διὰ
τοὺς συνανθρώπους των, διαγράφουσαι
μέτ' ὅλην τὴν δρᾶσιν καὶ προσωπι-
κότητα τὰ ὁρόσημα τῆς ἀθανασίας των.
Ἄς εἶναι ἐλαφρόν τό χῶμα τῆς ἀτ-
τικῆς γῆς ποὺ τὸν ἐκάλυψε καὶ ἡ
μνήμη του αἰωνία.

Βῆτις 16/9/40

A. M.

Κύριον Τάκην Θερμὴν
Περικομένην Αρσενικήν
6-7 1/2 p.p.
in Athens

"Πρὸς τὸν Νόστον" (Harrison) 7 Μαΐου 1963

200 δι' ὑμῶν διαβόητον
ἡλικίαν τῆς Βουλίας
7 3-63

ΣΕΛΙΣ 2

Ο ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ
ΚΑΙ Η ΓΚΡΙΜΑΤΣΑ

Ποῦς εἶναι ὁ κύριος μὲ τὸ πα-
πιγὸν καὶ τί ἐκφράζει ἡ καμι-
κατραγική γραμμάτσα ποὺ ἐπέτυ-
χε ν' ἀποθανάτιση ὁ φωτογρα-
φικὸς φακός; Πρόκειται γιὰ τὸν
ἀπεσταλμένο τοῦ προέδρου Κέν-
νεντι, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθη τελεν-
ταίως τὸ Ἀλγέρι. Στὸν δρόμο
οἱ Ἀφρικανοὶ ἐπευφημοῦσαν τὸν
Ἀμερικανὸ διπλωμάτη. Ἐνῆς
μάλιστα Ἀλγερινὸς ἐσπείρε νὰ
τοῦ σφίξη τὸ χέρι καὶ νὰ τὸν
ἀπασιθῇ. Ὁ διπλωμάτης δέχε-
ται τὴν ἀντιπαράθεσιν αὐτῆς ἐκδη-
λῶσι μὲ τὴν ἐκτεταμένην ἐκπαίδε-
σιν καὶ μὲ γονυλομένα μάτια.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΣ

Ἰατρός
Δερματολόγος

Ἐπαναγκαταστάσι εἰ
ἐν τῇ Ἀθήνῃ καὶ τῇ
Γερμανίᾳ
Θεραπεία αἰμορροΐ
Ὁρδοσκοπήσεις
Ὁδὸς Σαμουὴλ ἀριθ. 1
Ἐναντι «Ἀλσόν»

ΠΡΟ 65ΕΤΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ἀπεβίωσε πρὸ ἡμερῶν ἐν Ἀ-
πὸ τὰ ὀλίγα λείψανα τῆς παρω-
χημένης λεβεντιάς τοῦ ἑλληνικοῦ
στρατοῦ, ὁ ἀντισυνταγματάρχης
πεζικοῦ Σπύρος Γιώτης. Κατετά-
χθη εἰς τὸν στρατὸν 17ετῆς καὶ
ὑπηρετήσεν εὐδαιμονῶς τεσσαράκον-
τα ὅλα ἔτη, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ
τὸ μακρὸ διάστημα ἀπέθηκε τύ-
πος καὶ ὑπογραμμὸς τῆς ἀρετῆς
καὶ τοῦ κοθήκοντος. Κατήγετο
ἐκ Βαριάδων τοῦ Σουλίου, ἐνὸς
τῶν μαχηωτέρων χωρίων τοῦ
Ἐρπαχωρίου τῆς Σουλιακτικῆς
Δημοκρατίας, ὅπου χωρίον ἀνή-
κεν εἰς τὸν προπάππον τοῦ τὸν
διάσημον "Αἰ-Γιαν Βελαντλὴν
Πατὰ Ζῶτον, φονευθέντα ἐν ἐ-
σχάτῳ γήρατι ἐν Βρεστίνιτση
τῶν Ἀγροίκων κατὰ τὸ 1803,
μετὰ τὴν πρώτην καταστροφὴν
τοῦ Σουλίου.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Γιωταίων
ἀπέθηκε μία τῶν μεγαλυτέρων καὶ
μαχηωτέρων οἰκογενειῶν τῆς
Ἠπείρου. Ὁ πάππος τοῦ μετα-
στάντος Γιώτης ἀπέθηκεν ὁ διά-
σημος ἀρματοῦλός καὶ κλέφτης
τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρί-
δος, συναγωνιστὴς καὶ γυναικά-
δελφός τοῦ διασήμου ἥρωος καὶ
ἀρχηγοῦ τοῦ Σουλίου Κίτσιου
Μπότσαρη.

Ὁ δὲ πατὴρ τοῦ Χρηστος Γιώ-
της, ὁδυνὸς ἔπαισαν καὶ τέσσαρες
ἄλλοι ἀδελφοὶ ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι
ἀνδρειοτέρων, τῶν ἐνσημωτέρων
καὶ μετριοφρονεωτέρων ἀγωνι-
στῶν τοῦ 1821, καὶ συνεδέστο
διὰ στενωπῆς συγγενείας μετὰ
τῆς οἰκογενείας τῶν Μπότσαρη-
ων, καὶ ἄλλων καπετανικῶν τοῦ
Σουλίου οἰκογενειῶν καὶ ἀπέθα-
νεν ἐν τῷ σώματι διδοῦν ἐκ
τῶν τουρκικῶν σφαιρῶν.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ὁ δειλὸς ἐνομάζει τὸν ἐαυτὸ
τον προσεχτικῶς, καὶ ὁ φιλάργυ-
ρὸς αὐτοτιμολοφεῖται οἰκονό-
μος.

Ο
πύ
ται
πο

Ἀγαθὸ

ΜΗ

Ἀνατολ

ΤΟ Μ

Πύλ

Αντίγραφο ἐν τῷ ἱερῷ χειρογράφῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βιβλιοθηκῆ (Μολοσσίου Τόμου)

Αρ. 16943
Σ. 16943

Αρ. 750 ν.μ.

Ζήτημα Α'
Σ. 1^η

Χρῆστος Τριώλης, λοχαγός
διὰ τῆς υπηρεσίας του οὐρίαν τοῦ Ἀγαζάνδρου

Περὶ ἀπονομῆς τῶν ἀπέναντι αὐτοῦ

Ἀθήναι, 20^η 15^{ης} Ἰαννουαρίου 1865
Συνεδρίασαν οὗτοι τὸ Α' Ζήτημα ὁ Γερμανός
(Τ.Σ.)

Μελετών

Χειρῶνα
Σ. 33
Αρ. 5
αὐτογράφον

Σ. 250
Σ. 40
II Μ. τοῦ 1836 Σ. 11

Χρῆστος Τριώλης, Λοῦγ, ἐναλόνταρχος ἐὼ 1830. Ζάβης 5^η. Λοχαγός ὁ Γαίμης.

I Μ. τοῦ 1833 Αρ. 492

1821 - 1832

Χρῆστος Τριώλης, Λοῦγ, ἐναλόνταρχος ταξίαρχ. ἐὼ 1830 . ἀρ. 500. 560
24/26

40/ Ἐννοεῖται ὅτι ταχθεὶς ἐν τῇ ἀρίστῃ (5) τάξει = (συμ. λοχαγός).

Αρ. Μ. 1526

Παραπλῆξ (ὑπογραφή συντάκτη)

HOTEL CARELION

LOUTRAKI - GREECE

TEL. { 3-47
4-03

Λουτράκι, 4 Ιανουαρίου 1969

Αγαπητέ φίλε, ευγενέ συμπολίτα,

Την από 20 Ιανουαρίου κ.ε. επιστολήν σας ήβον ενλαύδα, όσως
επίσημοι μελέτη σφίγον μου, γόγω της δεινής περιόδου.

Προξ - από έσπεδύμουν να έσπευγώ να Υμάνω, όσως για
εγχείρω μου έσπεδύατε ενχερυνίω από ένος ναυαγ, δια να γίνω
μω την νουνίν ενχαρίστην να έσπεδύμω εν τω αγνοίω και
έσπευγώμω την νουνίν ενχαρίστη Βαριάδες.

Αντιών όμω ο πατήρ μου διαλάτ να μου έσπεδύμω, γόγω
της ηγίας μου, η όσως ενχαρίστην εν τω αγνοίω μεν εν τω
πάλαι της ηγίας, μεν εν τω παλαιό. Αντιών με έσπεδύτε ενλαύδα.

Σας ενχαρίστη δια τα ναυαγ, γόγω εν τω αγνοίω μου. Εν τω
αγνοίω όσα ηδυνάμω αντιστα δύναμω και έσπεδύμω το μεν εν τω
αγνοίω, χάρην ιδία την εν τω αγνοίω. Αντιών η έσπεδύμω να να-
λαύδω εν τω αγνοίω της Κοινότητας. Μαξ μελέτη εν τω αγνοίω
αγνοίω, με εν τω αγνοίω εν τω αγνοίω της Κοινότητας Βαρι-
άδες, του όσως όμω εν τω αγνοίω εν τω αγνοίω μου. Εν τω αγνοίω
να να έσπεδύμω, εν όσως το αγνοίω εν τω αγνοίω της
Κοινότητας Βαριάδες.

Εν τω αγνοίω, εν τω αγνοίω, εν τω αγνοίω εν τω αγνοίω
εν τω αγνοίω, εν τω αγνοίω, εν τω αγνοίω εν τω αγνοίω
εν τω αγνοίω

Υπέρ

Αντιών (χο. έσπεδύμω)

ὁδὸς Πάριον
μυ. 83949

Ἀθήναι 17 Σεπτεμβρίου 1951

Φίλε κ. Σιαφάκου,

Ἐν σπείλει ὁρεῖν καὶ σαῖ ἐνγράφου, καθεὶς καὶ ἐν
τῇ ἀξίωσιν οὐρανὸν εἶναι, ἐν μέσῳ δὲ τῆς αἰμο-
χρησίας μου καὶ αἰδομένη καὶ χαρὰς ἐν ἐδουμένη
σάμεν εἰς τῇ γυναικίᾳ καὶ καὶ τῇ εὐαρέσκειν αἰ-
ναντῶν ἐν διαλυρῶν ἐν τῇ ἐκμονῇς καί.
Ἐὰς ἐνγράφου εἰσὶν καὶ εὐχαρίστησιν ὅταν καὶ διὰ τῇ
τόσον δερμὴν ὑποδοχὴν, καὶ εὐχόμεν σαρ' ὑμῶν.

Ὅσον καὶ ὑποχέδω, καὶ ἀποδοῖναι ἐκμεγέσκει
μερὲς ἀπὸ καὶ εἰς χεῖρας μου ἔγγραφα (ἐν ἀντι-
γράφοις), καὶ ἀναγερόμενα εἰς τὸ εἶναι, καὶ βα-
ρυνάδες καὶ τῇ σινοχένειαν μου. Ἐὰς ἀπὸ αἰ-
καὶ καθεὶς καὶ ἀπὸ καὶ ἀποδοῖναι ἐν γὰρ καί — ^{ἐκμεγέσκει} οἱ
ἐκμεγέσκει ἀπὸ τῇ ἐν βαρυνάδων σινοχένειαν Πασαζιόλου
διὰ τοῦ ἀπὸ μου Χρήστου Τιδῆ. Δὲ ζεσταίνεται

- Ίσον Πρωτόνο Λόγο Ιωαννίνων 7.3.1993
Διμοσίευσε στη στήλη
ΠΡΟ 65Ετίας (από τις επιμνημόσυτες
Εποχές)

Διμοσίευσε ο θάνατος
του Αντιστρατηγού κ. Γεωργίου Γιωτα.

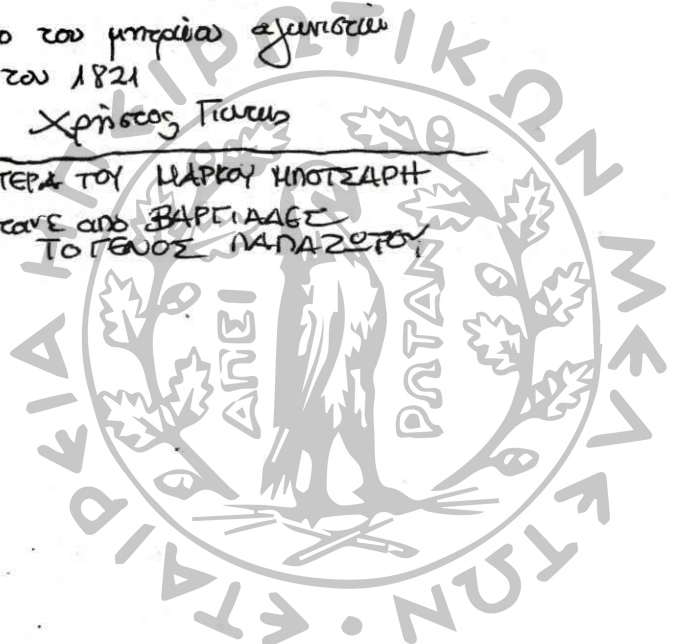
Κατήγετο εκ ΒΑΡΓΙΑΔΕΩΝ του ΣΟΥΛΙΟΥ
Ενός των μαχικωτέρων χαρίων του
ΕΘΝΟΤΕΛΕΟΥ της ΣΟΥΛΙΩΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ὁπρὸς χάριν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν προπάππον τὸν
τὸν πατέρα "Αἰ-Γιαν Βελαεττήν
Παπὰ Ζυγῶν, φονεῖται ἐν ἐσχάτῳ
ἡμέρᾳ κατὰ τὸ 1803 μετὰ τὴν πρώτην
καταστροφήν του ΣΟΥΛΙΟΥ

Ὁ παῖς τὸν μετὰ τὸν Γιωτὸν
υἱὸν τοῦ πατρὸς ἀρματωλὸς καὶ κλέφτης
εὐχρηστὸς καὶ ἡλικιωμένος τὸν
ἀρχηγὸν τοῦ Σουλίου Κίττιου Κηρύττη.
Ὁ πατὴρ τοῦ Χρήστου Γιωτῶν ἀγωνιστὴς
τὸν 1821 (ἔπαισε μετὰ τὰ ἀδελφεὰ
τοῦ ἐπὶ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα)

(Αὐτοῦ τοῦ δημοσιεύματος
πρὸ 65Ετίας
τὸ ἔτος 7.3.1993)

- Αὐτοῦ τοῦ πατρὸς ἀγωνιστῶν
τὸν 1821
Χρήστος Γιωτῶν

- Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΚΗΡΥΤΤΗ
καταγότανε ἀπὸ ΒΑΡΓΙΑΔΕΣ
ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΠΑΠΑΖΕΤΟΥ

Ἐγκαρδίων εὐχὰς εἰς τοὺς ἐργαζομένους Χριστολογίαν
καὶ τὴν νύκτα 1970

ΧΡΙΣΤΟΣ Π. ΓΙΩΤΗΣ

ΛΕΥΚΑΔΟΣ 15
ΑΘΗΝΑΙ Τ. Τ. 812

ΤΗΛ. 820.476

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΓΙΩΤΗ

ΕΚ ΣΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Γ Ι Ω Τ Η

ΕΚ ΣΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΓΙΩΤΗ

(ἐκ Σουλίου τῆς Ἡπείρου)

καὶ

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ

Ὁ εἰς τὴν ἔναντι φωτογραφίαν εἰκονιζόμενος Ἀναστάσιος (ἢ Νάστας) Κ. Γιώτης, λοχαγὸς πεζικοῦ, ἐγεννήθη ἐν Πρεβέζῃ κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1885.

Ἐτραυματίσθη μαχόμενος εἰς Μπιζάνι Ἡπείρου κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1913 ἄλωσιν τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν στρατευμάτων.

Ἰαθεὶς ἀπὸ τὸ τραῦμα μετέσχε - τῇ ἐπιμόνῳ αἰτήσει του - τῆς ἐν συνεχείᾳ εἰς Μακεδονίαν ἐκστρατείας, ὅπου ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ 3ου λόχου τοῦ 1ου πεζικοῦ συντάγματος κατὰ τὴν μάχην τοῦ Κιλκίς τὴν 21 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1913. Προήχθη μεταθανατίως εἰς ταγματάρχην, τὸ δὲ ὀνοματεπωνυμὸν του ἀνεγράφη ἐπὶ πλακὸς εἰς τὸ ἀνεγερθὲν ἐπιτοπίως Ἡρώων τῶν πεσόντων κατὰ τὴν μάχην ἐκείνην.

Ἡ κορυφή τοῦ λόφου ὅπου ἔπεσεν, ὀνομάσθη «Γιώτης» (δρα εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης εἰκονιζόμενον χάστην τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος).

Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Κ. Γιώτη, υἱοῦ τοῦ ἐκ Σουλίου τῆς Ἡπείρου (χωρίον Βαριάδες) ὀπλαρχηγοῦ Χρίστου Γιώτη, πρωτεξάδελφου τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἐκ μητρὸς. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔπεσε παρὰ τὸ πλευρόν καὶ εἰς χεῖρας τοῦ Χρίστου Γιώτη κατὰ τὴν γνωστὴν μάχην τοῦ Καρπενησίου.

Ὁ Ἀναστάσιος (Νάστας) Κ. Γιώτης ἐξ ἄλλου, ἦτο πρωτεξάδελφος τοῦ ἐπίσης δπ. Πατρίδος πεσόντος Ξαβερίου Π. Γιώτη, ταγματάρχου τοῦ πεζικοῦ, κατὰ τὴν ἀτυχήσαν ἐκστρατείαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν ἔτει 1922.

Ἱστορικὸν σημεῖωμα (ἀπὸ αὐθεντικὰ στοιχεῖα)

Ἡ οἰκογένεια τῶν Γιωταίων ὑπῆρξε μία τῶν μεγάλυτέρων καὶ μαχητικωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Ἡπείρου. Ὁ διάσημος ἀρματολὸς καὶ κλέφτης τῆς χρονικῆς περιόδου τῆς ἀμέσως προηγηθείσης τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀνεξαρτησίας ΓΙΩΤΗΣ, ὁ ὑμνησθεὶς διὰ Ἡπειρωτικῶν δημοτικῶν ἀσμάτων, εἶναι ὁ κοινὸς πρόγονος τῶν ἐκ Σουλίου τῆς Ἡπείρου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἀνεξαρτησίας κατελθόντων εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα Γιωταίων καὶ φερόντων τὸ αὐτὸ ἐπώνυμον ἀπογόνων αὐτοῦ, ὡς καὶ - φυσικῶς τῷ λόγῳ - τῶν ἐκ θηλυγονίας τούτων. Ἀπὸ αὐτὸν ἐθεμελιώθη τὸ ἐπώνυμον «Γιώτης» τῆς ἐκ τοῦ Σουλίου τῆς Ἡπείρου καταγομένης γενεᾶς τῶν Γιωταίων.

Ὁ κοινὸς οὗτος πρόγονος οὐδαμοῦ ἀναφέρεται μὲ τὸ μικρὸν τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ μόνον μονολεκτικῶς· ἀκόμη καὶ ὁ Γ. Χασιώτης εἰς τὰ ἐν ἔτει 1866 ἐκδοθέντα Ἡπειρωτικὰ δημοτικὰ ἄσματα, τὸ ὑπ' ἀριθ. 29 ἄσμα τὸ ἐπιγράφει: «Ὁ Γιώτης», ἐνθ' τὸ ὑπ' ἀριθ. 30 τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν συναγωνιστὴν καὶ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρόν του ἐπιγράφει: «Κίτσος Μπότσαρης». Δεδομένου ὅτι εἶναι ἱστορικῶς ἀκλονήτως βεβαιωμένον, ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Κίτσου Μπότσαρη ἦτο θυγάτηρ τοῦ Παπᾶ Ζώτου ἐκ Βαριάδων τῆς περιφερείας Σουλίου, παρέπεται ἀνεκδοιάστως, ὅτι ὁ εἰρημένος ἀδελφός της ἐπῆρε τὴν μονολεκτικὴν προσωνυμίαν «Γιώτης» ὅταν «ἐβγήκε στὸ κλαρί», δι' εὐνοήτους λόγους, ὅπως τότε ἐσυνήθιζετο, ἀκόμη δὲ καὶ κατὰ τὴν σύγχρονόν μας ἐποχὴν συνήθιζεται εἰς παρεμφερεῖς περιστάσεις. Καὶ πολλὰ ἄλλα ἱστορικὰ δείγματα, ὡς λ.χ. γνωστότατοι συγγενικοὶ δεσμοὶ τῶν Γιωταίων πρὸς τοὺς Μποτσαραίους καὶ ἄλλους ἀκόμη προύχοντας Σουλιώτας, ὅπως Δράκον, Σέχον κ.ἄ., συνηγοροῦν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, τὰ ὅποια χάριν συντομίας παραλείπομεν ἐνταῦθα. Τούτου τὸ μικρὸν ὄνομα ἦτο Ἰωάννης, ὅπως προκύπτει ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πρώτου υἱοῦ τοῦ Χρίστου,

ὁ ὁποῖος ὀνομάσθη μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πάππου του, Ἰωάννης, κατὰ τὸ γνωστὸν ἔθιμον, ὡς ἀναφέρεται καὶ κατωτέρω.

Ὁ ἀρματολὸς οὗτος «Γιώτης» (*) ἦτο ὁ πατὴρ τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου ὀπλαρχηγοῦ Χρίστου Γιώτη, πρωτεξαδέλφου τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἐκ τῆς μητρὸς τοῦ τελευταίου τούτου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποῖου ὁ Χρῖστος Γιώτης ἐπὶ κεφαλῆς ὁμάδος Σουλιωτῶν ἠκολούθησεν ὡς ὀπλαρχηγὸς τὸν ἀδελφόν του Μάρκου Κώσταν Μπότσαρην εἰς τοὺς περαιτέρω ἀγῶνας τῆς Ἀνεξαρτησίας μέχρι τοῦ πέρατος αὐτῶν.

Τέσσαρες ἀδελφοὶ τοῦ Χρίστου Γιώτη ἐφονεύθησαν κατὰ τὸν Ἀγῶνα τῆς Ἀνεξαρτησίας, αὐτὸς δὲ ὁ ἐπιζήσας Χρῖστος, διὰ τὸν ὁποῖον ἀναγράφεται, ὅτι ἦτο ἐκ τῶν ἀνδρειοτέρων, ἐντιμωτέρων καὶ μετριοφρονεστέρων ἀγωνιστῶν τοῦ 21, ἔφερε τρεῖς βαρεῖας πληγὰς. Διὰ τὸν ἐκ τῶν ἀδελφῶν του Ἀναστάσιον Γιώτην, φονευθέντα τὴν 1 Φεβρουαρίου 1828 εἰς τὴν μάχην Μαχαλᾶ - Παπαδάταις τῆς Αἰτωλοακαρνανίας, ὁ Ἀρχιστράτηγος εἰς τὴν Ἡμερησίαν αὐτοῦ διαταγὴν τῆς 3 Φεβρουαρίου 1828 ἐκδοθεῖσαν ἐν Δραγαμέστρῳ, ἐκφράζει «τὴν βαθύτατην λύπην, ἣν αἰσθάνεται διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Πατρίς ἔπαθε ζημίαν στερουμένη τὸν Καπετάν - Ἀναστάσιον Γιώτην». Ὅλων τούτων συνεπῶς ἀρχικὸς πρόγονος, καθ' ὃν πατὴρ τοῦ προαναφερθέντος ἀρματολῶ καὶ κλέφτου «Γιώτη», τοῦ ὑμνηθέντος ὑπὸ τῶν ἡπειρωτικῶν δημοτικῶν ἀσμά-

* Ὡς προκύπτει ἐκ δημοτικῶν ἀσμάτων, περιεχομένου εἰς «Συλλογὴν δημοτικῶν ἀσμάτων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος» συλλεγέντων ἐπιτοπίως, δημοσιευθεῖσαν ἐν ἔτει 1824 ἐν Παρίσις ὑπὸ τοῦ γάλλου καθηγητοῦ μεσογειακῶν γλωσσῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Παρισιῶν Claude Fauriel, ἀσματος ἐπιγραφομένου «Ὁ θάνατος τοῦ Γιώτη», ὁ ἐν λόγῳ ἀρματολὸς καὶ κλέφτης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπέθανεν εἰς τὸ ὀρεινὸν γιάτακι τοῦ καπετάνιος τῶν κλεφτῶν μέσῳ τῶν παλληκαριῶν του, φέρων τραύματα καίρια ἀπὸ σφαίρας - ποῦ εἶχε λάβῃ προφανῶς κατὰ τινὰ συμπλοκὴν μετὰ τῶν Τουρκοαλβανῶν τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ. ὡς ἀναγράφει εἰς τὸ σχόλιόν του ὁ συλλέκτης τῶν ἀσμάτων συγγραφεὺς - (Cl. Fauriel, chants populaires de la Grèce moderne, A Paris 1824, chez Firmin Didot, père et fils, Libraire, rue Jacob no 24.- Μεταφρ. Ἀπ. Δ. Χατζημιμανουήλ. Εἰσαγωγή Ν. Βέη, Ἀκαδημαϊκοῦ, Ἐκδότης Νίκος Φ. Νίκας, Ἀθῆναι 1956, σελ. 104. Εἰς Μπενάκειον Βιβλιοθήκην Ἀθηνῶν).

των, ἦτο ὁ προμνημονευθεὶς Ἀγιάν(**) Βελαετλή Παπᾶ Ζώ-
τος, τοῦ ὁποῦ ἰδιοκτησία ἦτο τὸ χωρίον Βαριάδες. Μετὰ
τὴν πρώτην καταστροφὴν τοῦ Σουλίου ἐν ἔτει 1803 εὐρέ-
θη ὁ Παπαζώτος ἠναγκασμένος νὰ καταφύγῃ μετ' ἄλλων
Σουλιωτῶν τῆς φάρας Μπότσαρη εἰς Βρεστενίτσαν τῶν
Ἀγράφων, ὅπου καὶ ἐφονεύθη ἐν ἐσχάτῳ γήρατι διατε-
λῶν, κατὰ τὴν γνωστὴν δολίαν ἐπίθεσιν τῶν Τουρκαλβανῶν
τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ. (Ῥοα : α) Ἐθν. Βιβλιοθήκην ὑπ' ἀριθ.
16.943/16.943 Τμήμα Α/Θ Ιη ἀρ. 750 τ.μ. Ἐπιτρ. Ἀγῶ-
νος, φάκελ. Χρίστου Γιώτη. β) Γ. Χασιώτη, Συλλογὴ
τῶν κατὰ τὴν Ἡπειρον Δημοτικῶν ἀσμάτων, σελ. 108,
ὑπ' ἀριθ. 29, 1866, εἰς Μπενάκειον Βιβλιοθήκην Ἀθη-
νῶν. γ) Νεώτερον Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἡλίου»
τόμ. Ε'. σελ. 431. δ) Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλο-
παιδεῖα, Α.Ε. «Πυρσὸς» εἰς τὴν οἰκείαν ἀλφαβητικὴν
θέσιν καὶ Συμπλήρωμα σελ. 485. ε) Ἐφημερίς Ἰωαννί-
νων «Πρωῖνὸς Λόγος» ἀρ. φύλ. 1625 τῆς 7 Μαρτίου 1963,
σελ. 2 στήλη 2α ἐπιγραφ. «Πρὸ 65ετίας». στ) Δ. Οἰκονό-
μου Ναυάρχου, «Τὸ Σούλι, οἱ Σουλιῶται καὶ ἡ οἰκογέ-
νεια Μπότσαρη», 1952, σελ. 76 καὶ 264 - 265 κ.ἄ.). Σημειῶ
ἐν τέλει, ὅτι ὅταν τὸ πρῶτον ἐπεσκέφθην ἐν ἔτει 1963 τὸ
χωρίον Βαριάδες, μοῦ ἐπεδείχθη αὐθορμήτως ὑπὸ ἐντοπίων
χῶρος ἀσκεπῆς περὶ τὸ κέντρον τοῦ χωρίου, ὥσει ἐγκα-
ταλελειμμένον οἰκόπεδον, καὶ μοῦ εἶπον : «ἐδῶ ἦταν τὸ
σπίτι τῆς Γιάννη - Γιώταινας». Συμπεραίνω μετὰ βεβαι-
ότητος, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ σπιτιοῦ τῆς χήρας τοῦ
ἀρματωλοῦ «Γιώτη», τοῦ ὁποῦ ὁ ἕγγονος (πρῶτος υἱὸς
τοῦ Χρίστου) ὀνόματι Ἰωάννης Γιώτης, ἀξιωματικὸς
τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ τῆς κατόπιν ἐλευθερωθείσης
Ἑλλάδος ἐγκατεστάθη εἰς Καρπενήσιον, ὅπου καὶ ἐνυμ-
φεύθη, ὁ δὲ Χρῖστος κ.λ.π. ἐγκατεστάθησαν εἰς Ἀγρί-

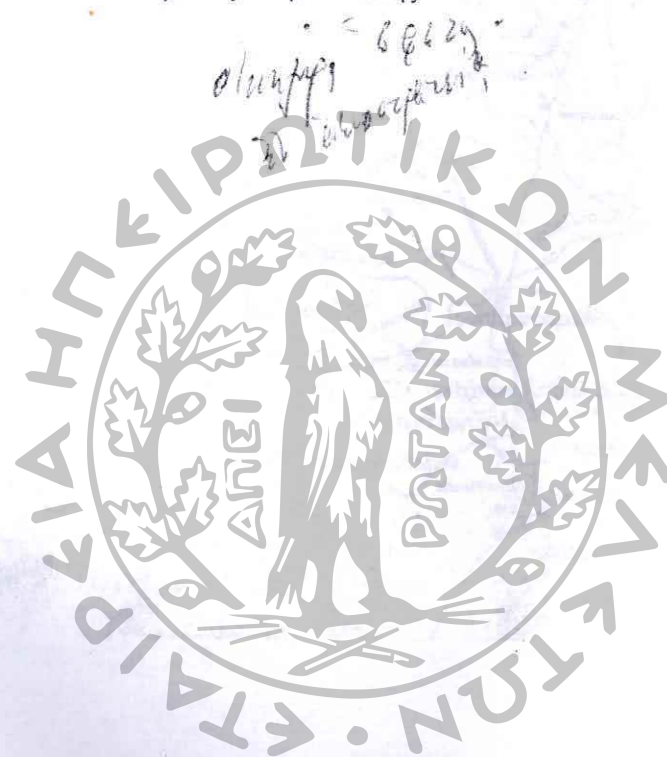
** Ἡ λέξις «Ἀγιάν» εἶναι ὁσχετος πρὸς τὴν λέξιν Ἰωάννης.
Σημαίνει δὲ τὸν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐκλεγόμενον ἀπὸ τὸν Λαὸν
εἰς ἐκάστην ἑλληνικὴν κοινότητα πρόκριτον, δυνάμενον νὰ ἐπι-
κοινωνῇ μετὰ τὰς τουρκικὰς Ἀρχάς. (δρ. Διον. Κοκκίνου, «Ἑλληνικὴ
Ἐπανάστασις» Ἐκδ. 3η, Τόμ. Α' σελ. 18 - 19).

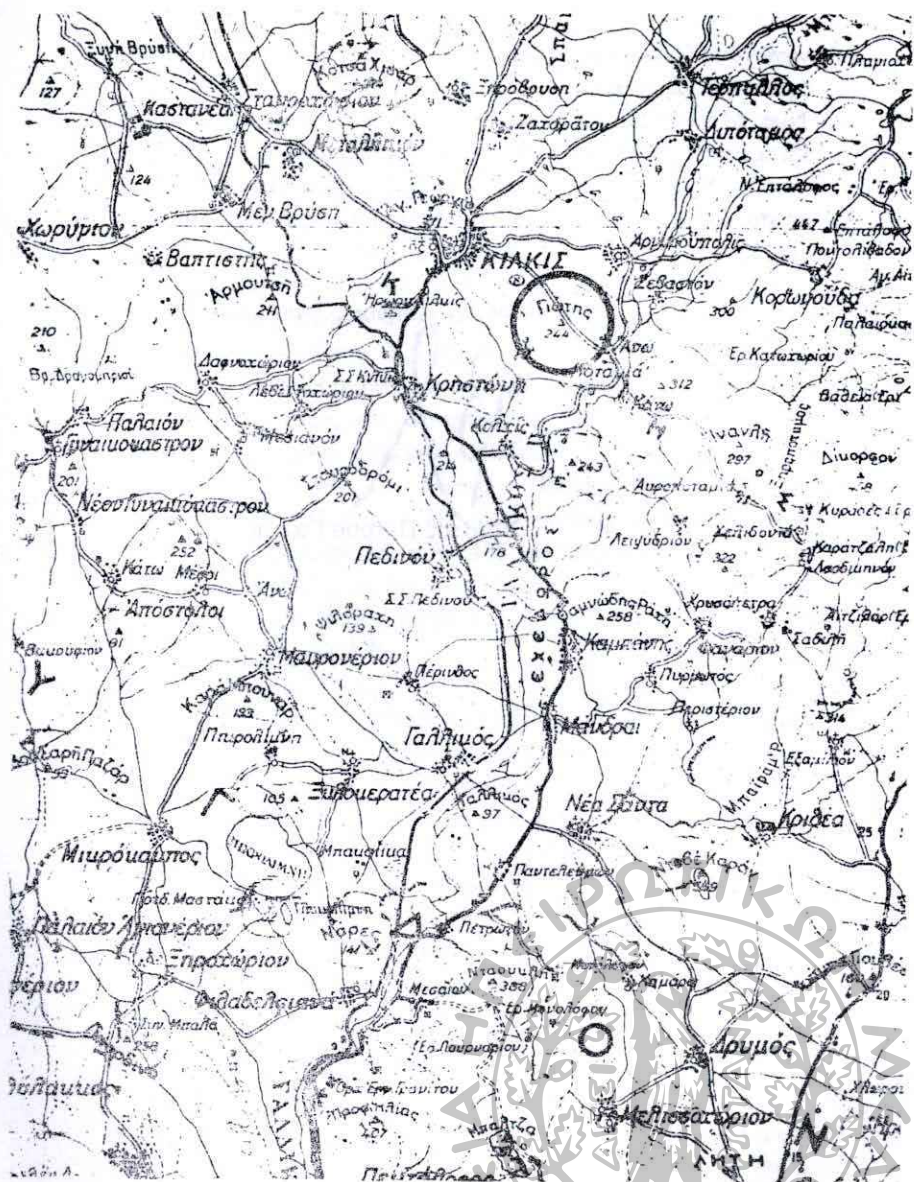
νιον, ὅπου εἶχε παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τοὺς
ἀγωνιστὰς Σουλιώτας, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Δαγκλῆς,
Νικ. Μπότσαρης, Κουτσονίκας, Μαλάμος κ.ἄ., ἔγγειος
ἰδιοκτησία μετὰ τὴν Ἀνεξαρτησίαν, εἰς ἄλλους δὲ ἀγω-
νιστὰς Σουλιώτας εἰς Μεσολόγγιον, Ναύπακτον κλπ.,
προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μετόφησαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις
τῆς Ἑλλάδος.

Ἐγγραφον ἐν Ἀθήναις, Ἀπρίλιον 1969.

Χρῖστος Πέτρου Γιώτης

Χρῖστος Πέτρου Γιώτης

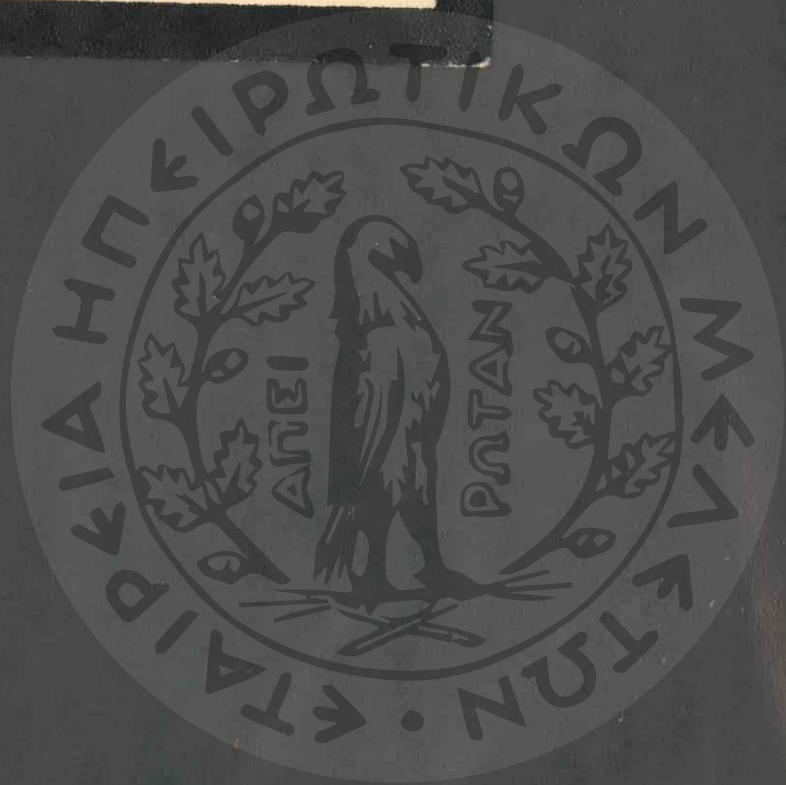

ΠΥΡΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

3 Δεκεμβρίου 1910.

Βαρέμ μου καὶ Πύρρου μου
Ζωὴ μου
Κοιτὸν ἡγόνων καὶ Καρυϊέων
Ἰσχυρίων 61
Εξάρχεια
Ἀθήνας

— Ἀπέθανεν ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσας μόλις τὸ ἐξηκοστὸν τῆς ἡλικίας του ἄγων, ὁ ἐκ τῶν Καπεταναραίων τῆς ἡρωοτόκου Χειμάρρας Νικόλαος Π. Σ. Γκίνας, ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν διατελέσας ἐπιστάτης καὶ Γεν. Διευθυντῆς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ Χρηστάκη Ἐφένδη Ζωγράφου. Ἡ ἡπειρος καὶ ἰδιαίτατα ἡ Χειμάρρα ἀπόλλυσιν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μεταστάντος Ν. Γκίνα ἐν τῶν σπουδαιοτέρων τέκνων τῆς, ἡ δὲ ὑπηρεσία τῶν κτημάτων τῶν υἱῶν Ζωγράφου τὸ σέμνωμα αὐτῆς, καὶ τὸν εἰδημονέστερον τῶν θεραπόντων τῆς. Ἀλλοτε ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ μακαρίτου Χρηστάκη Ἐφένδη Ζωγράφου, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ δραστηριοτάτου καὶ ἱκανοτάτου κ. Σπυράκη Χρηστοβάσιου καὶ τοῦ μακαρίτου Ν. Γκίνα ἦτο τὸ καταφύγιον τῶν ἡπειρωτῶν, οἵτινες φεύγοντες πατρίδα τάλαιναν καὶ πτωχὴν εὗρισκον ἐργασίαν καὶ πόρον ζωῆς διὰ τῆς τιμιότητος καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των. Ἐκλειψάντων τῶν ἡγήτορων τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, τοῦ μὲν πρώτου ἀποχωρήσαντος λόγῳ γήρατος, τοῦ δὲ δευτέρου ἀποθανόντος ἤδη. Τὰ πάντα μετεβλήθησαν ἐκεῖ ἔλπιζομεν εἰς τὸν φιληπειρωτισμὸν τῶν υἱῶν Ζωγράφου ὅτι δὲν θέλουσι λησμονήσαι τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὰς ὑπηρεσίας, ὅς ἔχει προσφέρει καὶ διὰ τοῦ αἵματος τοῦ αὐτοῦ ὁ ἡπειρωτισμὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κτημάτων των καὶ θὰ καταστήσωσιν καὶ πάλιν ταῦτα κέντρα ὡς καὶ πρότερον.

Ἡ Ἠπειρος πρὶν ἑκατὸ περίπου χρόνια

ΚΥΡΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Ἡ μαρτυρικὴ μητέρα τοῦ Χρήστου Χρηστοθασίλη

(Ἀρχεῖο Μάνθου Οἰκονόμου)

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΙΝΔΕΑ

«Τὴν Πέμπτην τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, 12 τρέχοντος, ἀπεβίωσε μετ' ὀλιγοήμερον ἀσθένειαν ἐκ γριπώδους βρογχίτιδος σεβαστοτάτῃ τῆς Ἠπείρου δέσποινα, ἡ μερικώτερον Κυρὰ τοῦ Σουλίου ἐπονομαζομένη Αἰκατερίνη Α. Χρηστοθασίλη, πεφλημένη μήτηρ τοῦ ἡμετέρου συμπατριώτου κ. Χ. Χρηστοθασίλη, τοῦ τιμῶντος τὴν ἡμετέραν πατρίδα διὰ τῆς αὐτοῦ φιλολογικῆς ἐργασίας ὡς τε ποιητοῦ καὶ πεζογράφου καὶ ἀκαμάτως ἐργαζομένου ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δικαίων ἐν Ἠπείρῳ. Ἡ μακαρίτις, ἐκ Ραβενῆς τῆς ἐπαρχίας Φιλιατῶν τῆς Ἠπείρου καταγομένη, ὑπῆρξεν ὁ γνησιώτερος τύπος ἡπειρώτιδος νοικοκυρᾶς, μάρτυρος χριστιανῆς καὶ ἑλληνίδος, καὶ τοι δὲ ἀνῆκεν εἰς πρωτεύουσας τῆς Τσιαμουριάς οἰκογένειας τῶν Οἰκονομαίων, καὶ συνέδεσε τὴν τύχην τῆς μετὰ πρωτευούσης ὡσαύτως οἰκογενείας τῆς ἐπαρχίας Κουρέντων τῶν Ἰωαννίνων, ἡ Μοῖρα εἶχε προπαρασκευάσει δ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τῆς τὴν διηνεκὴ δυστυχίαν».

Ἔτσι ἀρχίζει τὴν θλιθερὴ ἀγγελία τῆς ἡμέρας στὴν ἀθηναϊκὴ «Φωνὴ τῆς Ἠπείρου», τῆς 20 Ἰουνίου

1903, ὁ Γ.Κ.Γ. (τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὁποῦ ὑπονοοῦν μᾶλλον τὸν ἐκδότῃ τῆς ἐφημερίδας Γεώργιο Γάγαρη).

Ἀπὸ τῆ νεκρολογίας αὐτῇ ἀποσπᾶμε παραγράφους καὶ βιογραφικὰ στοιχεῖα πού, κατ' ἐπέκταση, χαρακτηρίζουν τὴ νοοτροπία καὶ συμπεριφορὰ κάθε ἡπειρώτισσας τῆς ἐποχῆς, ποῦχε τὸν ἄντρα τῆς στὴν ξενιτειά.

Ἡ ἡρωίδα μας «εἶδε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολυκυμάντου βίου τῆς κύπτοντας εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ θανάτου τοὺς γονεῖς τῆς, δύο ἀδελφούς τῆς καὶ δύο ἀδελφάς τῆς, ἦτοι τὴν τελείαν καταστροφὴν τοῦ μεγάλου πατρικοῦ τῆς οἴκου, τὸν δεύτερον πατέρα τῆς, τὸν πενθερόν τῆς, τὴν ἀνδραδέλφην τῆς καὶ τὸν ἀνδραδελφόν τῆς, τὴν μονογενὴ τῆς θυγατέρα, τὴν πρώτην νύμφην τῆς, τρία ἐγγόνια τῆς καὶ ἄλλα τόσα δίγγωνα τῆς καὶ ὑπᾶνδρευσε δύο ὀρφανὰς ἐγγόνους καὶ πολλὰς τοιαύτας ἀνεψιάς τῆς».

Πολλὰ τὰ θάσανα. Ἀλλά...
«Παρηγοριὰ ἔχει ὁ Θάνατος κι' ἐλεημοσύνη ὁ Χάρος».
Ὅμως...

«Ὁ ζωντανὸς ξεχωρισμὸς παρηγοριὰ δὲν ἔχει».

Ἀπὸ τὸν γάμο της κι' ὡς τὸ θάνατό της, «ἐδέρετο ὑπὸ τῆς ξενιτειᾶς»... εἴκοσι χρόνια ξενιτειὰ ὁ ἄντρας της, καὶ τριάντα δυὸ ὁ κανακάρης μοναχογιὸς της! Νύφη δὲ κι' ἀγγόνια στὴν ξενιτειά, πού δὲν τᾶειδε καὶ δὲν τὰ χάρηκε προσωπικά!

...«Κατὰ τὸ μακρὸν τοῦ ξενιτεμοῦ τοῦ ἀνδρός της καὶ τοῦ υἱοῦ της διάστημα, διηνεκῶς πετοῦσε στὰ χεῖλια της ἓνα τραγούδι μοιριολόγι μᾶλλον, δικό της, θγαλμένο ἀπὸ τὴν καρδιά της, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς νιότης της, τὸ ὅποῖον ἔχει γίνει ἤδη δημοτικὸν ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Κουρέντων:

—Καρδιά, μὲ δεκαοχτὼ κλειδιά
γιατ' εἶσαι κλειδωμένη;

Ἄνοιξε, παῖξε, γέλασε,
σὰν πῶς γελοῦσες πρῶτα.

—Καὶ πῶς ν' ἀνοίξω, νὰ χαρῶ
νὰ παίξω νὰ γελάσω;

Τὰ χέρια, πού τὴν κλείδωσαν,
εἶναι ξενιτευμένα.

Ποιήτρια, λοιπόν, ἡ Κυρά τοῦ Σουλιοῦ, ἂν καὶ τελείως ἀγράμματη. Ἀπὸ τὴ μητέρα του, ἐπομένως, κληρονόμησε τὴν ποιητικὴ του φλέβα ὁ γιὸς της τραγουδιστὴς τοῦ ἡπειρωτικοῦ ποιμενικοῦ θίου, Χρήστος Χρηστοθασίλης.

Καὶ νὰ σκεφτοῦμε πόσες ἄλλες ἡπειρώτισσες γυναῖκες καὶ μητέρες δὲν ἐξέφρασαν τὸν πόνο τους μὲ στίχους αὐτοσχέδιους, πού μὲ τὸν καιρὸ ἔγιναν ἀμάραντα λουλούδια τῆς δημῶδους ποίησης!

...Τελικά, «εἰσοδεύσασα τὴν ἐσοδείαν τῶν κτημάτων της, ἀνεχώρησε ἀπὸ τὸ σπίτι, οὔτινος ἐπὶ 55 καὶ πλέον ἔτη ὑπῆρξε στύλος ἵνα μὴ ἐπανέλθῃ φεῦ! ποτὲ καὶ μὴ τὸ ἐπαινίδῃ ποτέ! Ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἐλληνικὴν πρωτεύουσαν ἵνα ἀναπαυθῇ πλησίον τοῦ μονογενοῦς της υἱοῦ, τῆς μοναχοκόρης της, καὶ τῶν ἐγγονῶν της τῶν ξενιτογεννημένων.

Ἐπτὰ μῆνας μόνον ἐγεύθη τ' ἀγαθὰ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀναπαύσεως ἐν τοῖς κόλποις τῶν τέκων της. Προσβληθεῖσα ὑπὸ γριπῶδους θρογγίτιδος ἔπεσε κλινήρης. Ἡ συνδρομὴ τῆς Ἐπιστήμης ἀπέβη ματαία. Ὁ σκώληξ τῆς Καταστροφῆς εἶχεν ὑπονομεύσει τὰς ρίζας τῆς γέρικης Βελανιδιᾶς, ὅπως τὴν εἶχε παρομοιάσει ὁ διηγηματογράφος υἱὸς της ἐν τινι τῶν διηγημάτων του. Τὴν 12ην τρέχοντος μηνός, ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἠσθάνθη ἐγγίζον τὸ τέλος της. Ἐζήτησε νὰ ἐξομολογηθῇ καὶ νὰ μεταλάβῃ, ὡς ἀληθῆς χριστιανή».

...«Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἤρξατο τραγουδοῦσα τὸ γνωστὸν δημοτικὸν ᾄσμα:

«Ἐνύχτωσε καὶ θράδουσε
καὶ πάη τούτῃ ἡ μέρα,
Σύρτε, παιδιὰ μου, γιὰ ψωμί,
ψωμί νὰ φάτε θράδου,
Κι' ἐμένα φέρτε μου κρασί
ἀπὸ τὸ μοναστήρι,
Νὰ πλύνω τὰς λαβωματιές,
πού τρῶνε τὸ κορμί μου.
Φέρτε καὶ τὸν πνευματικὸ
νὰ μὲ ξομολογήσῃ,

Καὶ νὰ τοῦ εἰπῶ τὰ κρίματα,
ὅπ' ὦχ'ω καμωμένα,
Σαράντα χρόνια ἄρματωλὸς
κι' εἴκοσι πέντε κλέφτης
Κι' ὅταν ὁ Χάρος κατεβῇ
νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴ μου,
Νὰ μὲ σηκώσετε ἀλαφρά...».

—Δὲν το εἶπα καλὰ, εἶπε πρὸς τὸν
υἱὸν τῆς. Σὰν τὸν Πάππου σου, σὰν
τὴν ἀδερφή σου καὶ σὰν τὸν πατέρα
σου! Ἐμένα μ' ἔχει πιάσει ὁ Χάρος
ἀπὸ τὸ λαϊμὸ καὶ μοῦ χάλασε τὴ
φωνή μου!

Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἄρχισε δικό
τῆς τραγούδι, τραγούδι αὐτοσχέ-
διο, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ καταλάβῃ
θέσῃ μεταξὺ τῶν ὠραιότερων τῆς
δημοτικῆς ποιήσεώς μας:

«Σαράντα χρόνια ἄρματωλὸς
κι' εἴκοσι πέντε κλέφτης,
Ἀδιάκοπα πολέμαγα
μὲ Τούρκους κι' Ἀρβανίτες
Καὶ πάντα τοὺς ἐνίκαγα,
σὰν ἄξιο παλληκάρι,
Μὰ τώρα στὰ γεράματα
κακὸ σεφέρει μ' ἡῦρε,
Δὲν πολεμάω σὲ θουνὸ
καὶ μὲ ντερβεναγάδες,

Μὸν πολεμάω κατακαμπῆς
μὲ δεκαοχτῶ χιλιάδες,
Μὲ τὸν Πασιᾶ τῆς Ρούμελης
κι' αὐτὸν τὸ Σατραζέμη».

Τὸ ἄσμα αὐτὸ ἦτο ἀκριβὴς ἀλ-
ληγορία τῆς ζωῆς τῆς. Ὅλα ὅσα
ἔχει ὑποφέρει μέχρι τοῦδε, ἀσθέ-
νεια, λύπαι κλπ. ἦσαν μικρὰ πρά-
γματα: ν τ ε ρ θ ε ν α γ ἄ δ ε ς
ἀπλοῖ, ἐνῶ ἡ τελευταία ἀσθένεια
τῆς ἦτο πόλεμος κατ' ἀνωτέρων δυ-
νάμεων, διοικουμένων ὑπὸ στρατη-
γῶν καὶ στραταρχῶν, ἦτο ὁ θάνα-
τος!

Τὴν 8ην μ.μ. ὥραν ἐζήτησε νὰ τὴν
στρέψουν πρὸς ἀνατολὰς καὶ νὰ
τῆς πιάσουν τὲς πλάτες:

— Βάλτέ με κατὰ ἡλιοῦ! καὶ πιά-
στε με νὰ ξεψυχήσω!

Καὶ μετ' ἀγωνίαν μιᾶς ὥρας, εἰς
ἡλικίαν δὲ 75 ἐτῶν, παρέδωκε τὴν
μαρτυρικὴν αὐτῆς ψυχὴν πρὸς τὸν
Πλάστην, ὡς ἥρως ἄλλων χρόνων!

Καὶ ἦτο πράγματι ἡ μήτηρ τοῦ κ.
Χ. Χρηστοθασίλη γυνὴ ἄλλων χρό-
νων!

Αἰωνία τῆς ἡ μνήμη!»

Γ. Κ. Γ.

Η εφευρέτης της θέρμης έβλεπε την ελπίδα της από
 ύλη και κίνηση. Έτσι, λυοδυνάμης έφάνονταν αντιστοίχως
 με τα πρώτα κομμάτια των άδηνων δέντρων με έσχατοι:

- Κι έτσι λοιπόν αντιστοίχως, κι περίφημα και λίγο (έννοους
 να ούλοψήλως λυοδυνάμης από δυνάμεις) κι έτσι αντιστοίχως
 κι περίφημα!

Έτσι αρχίζεις αρχίζω νέμεγες με την ελπίδα:

- Να και βόλτες ποταμά ποταμά ποταμά να πάω με παιδί
 μου! - θα και πη. « κι και φέρες βάλω και; »

Παι να δένει του έγλου έφτασε γραφιδούτος το πρώτο
 σφαιρικό άστρο!

« Ένταυθα και βράδυα και πη, τοίχ, ή φέρω,
 « Σέρω, παιδάκια, γάλα και γάλα να φάω βράδυ,
 « Κι φέρω φέρω και φέρω από το κοντολύτο,
 « Να πη να γέρω δα βράδυα, σή, ρούνα το κορτί και
 « Φέρω και πνευμά και να κι ξορογμήση,
 « Κι να λού είνω να κέρμα, δη' έρω κερμαίνω,
 « Σαράκι χροιά έφταλας κι έκοσε πέντε κέρμα,
 « Κι όττω ό χέρω και γέν να παρή με γούμ και
 « Νέ και βραδυά έφτα - - -

- Θα το είνω μελ, είνω αρχίζω νήλ. Λέν οι πλεονέ-
 τον ότι λέν έδωξή σου και ότι λέν παρέρ σου! Έφινω
 κι' έγω ό χέρω και το δα φέω και και χάλδα κι φέρω
 και! Έφινω από δίσε έφινω από έφινω, έφινω
 έφινω, το όσσο έφινω να κέρμα έφινω έφινω
 και έφινω έφινω έφινω έφινω έφινω και
 « Λοιπόν χροιά έφταλας κι έκοσε πέντε κέρμα,
 « Απλά και παρέρ και το φέρω και έφινω
 « Και πάντα λέν έφινω, δη' έφινω έφινω,
 « Μόλις και έφινω και έφινω έφινω έφινω,

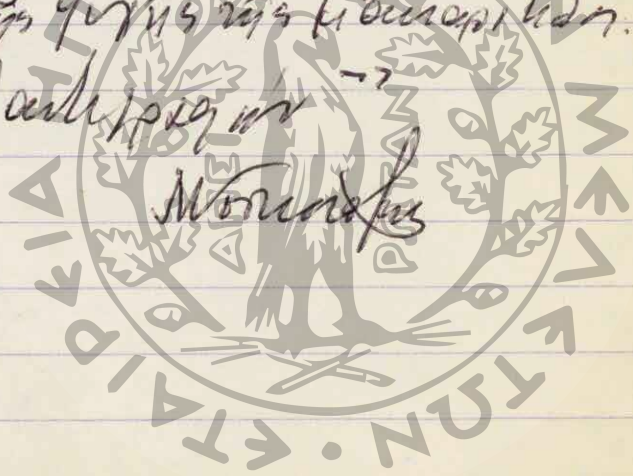
« Φωνή της Ἠπείρου » 1903-19 Δεκεμβρίου

ἐν 21761 27 Νοεμβρίου 1903

« Ἐπελὶ ἐσθὴ γὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἀρχόντος
ἐμὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ κοιμητηρίου τῆς ἡμετέρας
κακοπόλεως πόντηρον ἐμφέρονται ὑπὲρ τῆς προνομιᾶς
δεσποίνης τῆς ἐπαρχίας ἡμεῶν καμαρίτσος οὐκ ἀγέρνυται
Α. Χρηστοβάδην κληρὸς τοῦ συνεπαρχίου ἡμεῶν Χ. Χρη-
στοβάδης, περὶ αὐτοῦ τοῦ προνομιᾶς αὐτῆς θίαν ἐν μερί-
στῃ εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ, γενομένη ἀξιολύμνητος παρὰ
δύναμι τῆς νεότητος γενέας. Τοιαῦτα ἐμφέρονται ἐπὶ τοῦ
θελήματος τῆς προνομιᾶς ἀρεστέως ἐγγράφοις εἰς ἀπάν-
τα περὶ τοῦ ἱεροσυνέλλου καὶ τοῦ Σουλίου Κρητοπούτου,
Γεωργίου, Ρήμου, Λοῖζου καὶ α. οὐδὲ ἡμεῖς σκεπτόμεθα νὰ ὑπερ-
βῶμεν καὶ ἡ ἡμετέρα κακοπολις. Τοῦ ἐμφέροντος ἐγγράφου
καὶ ὑπὲρ τῆς ἐργασίας τῆς προνομιᾶς καὶ οὐκ ἀγέρνυται καὶ
παρὰ Κώσῃ ἀρεστέως, παρὰ Κώσῃ ἐδδῆκα καὶ
παρὰ Σουλίου Σέρβου καὶ ἐγγράφου διὰ τῆς παρελθούσης
τοῦ ἔτους ἡ Κοινότητος, ἔχοντες ἐπὶ καὶ τῆς τοῦ δημό-
φιδος κακοπολις καὶ ἀδελφῶν Κρητοπούτου. Καὶ τὴν
συνέλευσιν τοῦ ἐμφέροντος ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ ὅπως παρὰ
Κώσῃ εἰσὶν καὶ ἡμεῖς ἐργασίας ἐργασίαν, ὅσα
παρὰ Κώσῃ ἀρεστέως καὶ ἐμφέροντος ἀδελφῶν καὶ
ὁ ἡμεῖς ἡ Κοινότης εἰς τὴν ἐργασίαν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐργ-
γίας καὶ συγχωρήσας ὑπὲρ τῆς ἐργασίας τῆς Κοινότητος.

διὰ τὴν ἀδελφότητα

Μοναχὸς

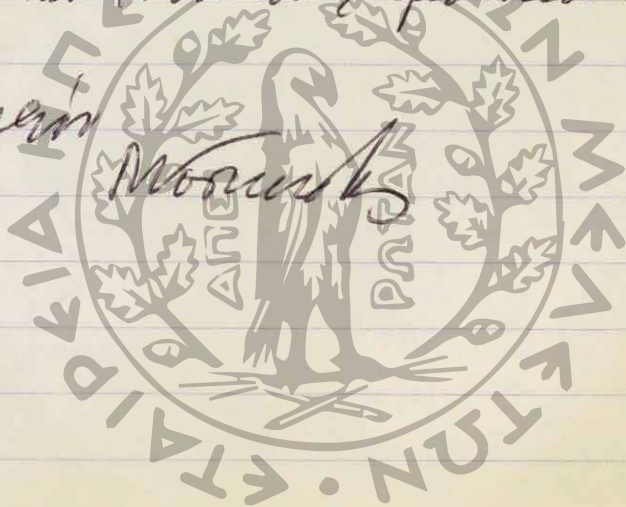

[illegible]

α Φυλάκη των Ημερών » 20 Δεκεμβρίου 1902.
 « Η καρδιά Παξιμάδα Χρηστούδου έγραψε θυμωμένη
 « όχη, « αρσεν και « αρσεν πόν. Διό ουχ ήμπούσαν εις τον
 και τον ειδικτον « Χρηστούδου έωτα, διότι τον τον γε-
 ννη τον « τον εις τον »

«Τὴν 29 Ἰαννουαρίου 1907. 22 Νοῦν
«Τὸ πρῶτον εὐχάριστος τοῦ οὐκ ἐκλείοντος ἐξου καὶ χρηλο-
«βλεψῆς ΓΙΩΝΝΙΣ καὶ ΔΩΡΟ πρωτόγονοι οὗτοι ἐκ' ἐξ
«ἐσθίου ΔΙΣ καὶ ΔΩΡΟ ἐκδοχέων ἡδὲ ἐκ' ἐξ ἐσθίου
«Ἰαννουαρίου ΔΩΡΟ ἐκδοχέων ἐκ' ἐξ ἐκδοχέων ΔΩΡΟ ἐκδοχέων»

Stiller Interpellant

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Α. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Τὴν Πέμπτην τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, 12 τρέχοντος, ἀπεβίωσε μετ' ὀλιγοήμερον ἀσθενειαν ἐκ γριπώδους βρογχίτιδος σεβαστοτάτη τῆς Ἡπείρου δέσποινα, ἡ μερικώτερον Κυρά τοῦ Σουλίου ἐπονομαζομένη Αἰκατερίνη Α. Χρηστοβασίλη, περιλημένη μήτηρ τοῦ ἡμετέρου συμπατριώτου κ. Χ. Χρηστοβασίλη, τοῦ τιμῶντος τὴν ἡμετέραν πατρίδα διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ φιλολογικῆς ἐργασίας ὡς τε ποιητοῦ καὶ πεζογράφου καὶ ἀκαμάτως ἐργαζομένου ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δικαίων ἐν Ἡπείρῳ. Ἡ μακαρίτις, ἐκ Ραβενῆς τῆς ἐπιρχίας Φιλιατῶν τῆς Ἡπείρου καταγομένη, ὑπῆρξεν ὁ γνησιώτερος τύπος ἡπειρωτῆδος νοικοκυρᾶς, μάρτυρος χριστιανῆς καὶ ἑλληνίδος, καὶ τοι δὲ ἀνῆκεν εἰς πρωτεύουσαν τῆς τοιαμοῦριδος οἰκογένειαν τῶν Οἰκονομαίων, καὶ συνέδεσε τὴν τύχην τῆς μετὰ πρωτεύουσας ὡσαύτως οἰκογενείας τῆς ἐπαρχίας Κουρέντων τῶν Ἰωαννίνων, ἡ Μοῖρα εἶχε προπαρascκεύσει δ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της τὴν διηνεκῇ δυστυχίαν, καὶ τὴν διηνεκῇ θλίψιν. Δυναμέθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὅλος ὁ βίος της, βίος ἐβδόμηκοντα πέντε ἐτῶν, ὑπῆρξε βίος κόπων, μόχθων, πόνων, στεναγμῶν καὶ δακρύων.

Ἦλθε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολυκυμάντου βίου της κύπτοντας εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ θανάτου τοὺς γονεῖς της, δύο ἀδελφοὺς της καὶ δύο ἀδελφὰς της, ἦτοι τὴν τελείαν καταστροφὴν τοῦ μεγάλου πατρικοῦ της οἴκου, τὸν δευτέρον πατέρα της, τὸν πενθερόν της, τὴν ἀνδραδέλφην της καὶ τὸν ἀνδραδελφόν της, τὴν μονογενῆ της θυγατέρα, τὴν πρώτην νύμφην της, τρία ἐγγόνια της καὶ ἄλλα τόσα διγγονά της καὶ ὑπάνδρους δύο ὀρφανὰς ἐγγόνους καὶ καὶ πολλὰς τοιαύτας ἀνεψιάς της.

Ἄλλὰ :

«Παρηγοριά ἔχει ὁ θάνατος καὶ ἑλεημοσύνη ὁ Χάρος» καὶ ἐκεῖνο ὑπερ ἀκαταπαύστως ἐμάρανε τὸν βίον της ἦτο ὁ πόνος τῆς Ξενιτιάς :

«Κ' ὁ ζωντανὸς ξεχωριστὸς παρηγοριά δὲν ἔχει»

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἦτο νύφη μετὰ τέλεια μέχρι τῆς τελευταίας της πνοῆς ἐδέετο ὑπὸ τῆς Ξενιτιάς. Εἴκοσι χρόνια ξενιτιά ὁ ἀντρὸς της, καὶ τριάντα δυὸ ὁ μοναχογιὸς της! Εἶχε νύφη καὶ ἐγγόνια στὴν Ξενιτιά καὶ δὲν τὰ γινώριζε προσωπικῶς !

Κατὰ τὸ μακρὸν τοῦ ξενιτεμποῦ τοῦ ἀνδρός της καὶ τοῦ υἱοῦ της διάστημα, διηνεκῶς πετοῦσε στὰ χεῖλια της ἕνα τραγοῦδι μοιρολόγι μᾶλλον, δικό της, βγαλμένο ἀπὸ τὴν καρδίαν της, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς νιότης της, τὸ ὅποτον ἔχει γίνεαι ἤδη δημοτικὸν ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Κουρέντων :

—Καρδιά, μὲ δεχοτῶ κλειδιά γιὰτ' εἶσαι κλειδωμένη;

—Ἀνοίξε, παίξε, γέλασε. σὺν πῶς γελοῦσες πρῶτα

—Καὶ πῶς ν' ἀνοίξω, νὰ χαρῶ νὰ παίξω νὰ γελάσω;

Τὰ χεῖρά σου τὴν κλειδῶσαν, εἶναι ξενιτευμένα.

Ἦτο ἀληθῶς ποιήτρια ἡ πολυσέβαστη Κυρά τοῦ Σουλίου, ἂν καὶ τελείως ἀγράμματη, μὴ μαθούσά ποτε οὐδὲ τὴν ἄλφα ! Ὁ πόνος τὴν εἶχε καταστήσει ποιήτρια. Πόσαι καὶ πόσαι ποιήτρια Ἡπειρώτιδες, κλείουσι αὐτοσχεδῶς τὸν πόνον τῆς καρδίας των, παρέσχον ἡμῖν ἀμέτρητα τῆς δημοτικῆς ποιήσεως ἀνῆλ, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὴν προέλευσίν των !

Ἡ μεταστᾶσα, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐβδόμη-

κοντα πέντε ἐτῶν της, εἶχε τὴν τελευταίαν ἰεράν ὑποχρέωσιν, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δευτέρας ὀρφανῆς ἐγγονῆς της Μαρτινῆς. Κατάρθωσε νὰ εκπληρώσῃ καὶ τὸ ὑστατον τοῦτο καθήκον της καὶ τὴν 30ην Ἰουνίου τοῦ παρελθόντος ἔτους τὴν ὑπάνδρευε καὶ τὴν ξενιτεύουσε πανέμορφη καὶ ζηλεμένη νύφη γιὰ τὸ σπῆτι της.

Μετὰ ταῦτα, εἰσδεύσασα τὴν εἰσδεῖαν τῶν κτημάτων της, ἀνεχώρησε ἀπὸ τὸ σπῆτι, οὐτινος ἐπὶ 55 καὶ πλέον ἔτη ὑπῆρξε στύλος ἵνα μὴ ἐπανελθῇ φεῦ ! ποτὲ καὶ μὴ τὸ ἐπανελθῇ ποτὲ ! Ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ἵνα ἀναπαυθῇ πλησίον τοῦ μονογενοῦς της υἱοῦ, τῆς μοναχονύμφος της, καὶ τῶν ἐγγονῶν της τῶν ξενιτογεννημένων ;

Ἐπτά μῆνας μόνον ἐγεύθη τ' ἀγαθὰ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀναπαύσεως ἐν τοῖς κόλποις τῶν τέκνων της. Προσβληθεῖσα ὑπὸ γριπώδους βρογχίτιδος ἔπεσε κλινήρης. Ἡ συνδρομὴ τῆς Ἐπιστήμης ἀπέβη ματαιία. Ὁ σκόλης τῆς Κατὰς ροφῆς εἶχεν ὑπονομεύσει τὰς ρίζας τῆς γέρικης Βελανιδιάς, ὅπως τὴν εἶχε παρομοιάσει ὁ διηγηματογράφος υἱός της ἐν τινι τῶν διηγημάτων του. Τὴν 12ην τρέχοντος μηνός, ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἠσθάνθη ἐγγίζον τὸ τέλος της. Ἐζήτησε νὰ ἐξομολογηθῇ καὶ νὰ μεταλάβῃ, ὡς ἀληθῆς χριστιανή. Ἐρώτησε τί ἡμέρα ἦτο καὶ ἔταν τῆς εἶπον ὅτι ἦτο Πέμπτη, ἐφάνη δυσχεραστὴθεῖσα καὶ εἶπε τὸ δημῶδες :

«Παρασκευὴ ν' ἀρρώσταينا, ν' ἀπέθνησκα Σάββατο, καὶ Κυριακὴ νὰ μ' ἔθαψαν.»

Διότι ἐπικρατεῖ παρὰ τῶ ἡπειρωτικῶ λαῷ ἡ πρόληψις, ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες τὸ Σάββατον εὐρίσκουσιν εὐθυτέραν τὴν πρὸς τὸν Κάτω-Κόσμον ὁδὸν καὶ ἤττον ἐπίπουν.

— Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι δική μου !

Εἶπε πρὸς τὰ περικυκλοῦντα αὐτὴν τέκνα της, τὰ ὅποια ἠσπᾶσθη καὶ πύχθη μετὰ ἡρωικῆς γενναϊότητος.

Βλέπων καὶ ἀκούων τις αὐτὴν κατὰ τὰς τελευταίας της στιγμὰς ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἔχει ἐνώπιόν του γυναῖκα ψυχραγοῦσαν καὶ ἐτοιμαζομένην διὰ τὸν ἄλλον κόσμον, ἀλλὰ γυναῖκα ἀπεροχομένην εἰς πανήγυριν !

Ἡ τελευταία της θέλησις ἦτο νὰ ταφῇ εἰς τὸ μνημα τοῦ πατρὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἀποθανόντος ἐγγόνου της Ἀναστατοῦ ἐν τῇ πρώτῃ Κοιμητηρίῳ τῶν Ἀθηνῶν, λέγουσα κατ' ἐκείνην :

— Καὶ σὲ Σουλὶ Ἀναστάση, με περιμένει στὴν τάφον (ἐννοῶσα τὸν σύζυγόν της, ἀποθνήσκοντα πρὸ δεκαετίας) καὶ ἐλθ' Ἀναστάση με περιμένει !

Εἶτα στρεφθεῖσα πρὸς τὴν νύμφην της τῇ εἶπε :

— Νὰ μὲν βάλῃς πολλὰ πολλὰ κουνουδιά νὰ πάγω στὸ παιδί μου ! Θὰ πᾶς πρὸς αὐτὸ μούφερες Βάβω μου !

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἤρξατο τρεχόντα δοῦσα τὸ γνωστὸν δημοτικὸν ἔσχατον :

«Ἐνὺ τῶς καὶ βράδῃσας καὶ πᾶν τοῦτῃ ἡ μέρα,

»Σύρτε, παιδιὰ μου, γιὰ ψυμὶ, ψυμὶ νὰ φάτε βράδυ,

»Κι' ἐμένα φέρτε μου κρασί ἀπὸ τὸ μοναστήρι,

»Νὰ πλύνω πὲς λαβωματιῆς, πὲς τραῖνε τὸ κομὶ μου

»Φέρτε καὶ τὸν πνευματικὸ νὰ μὲ ἐξομολογήσῃ,

»Καὶ νὰ τοῦ εἰπῶ τὰ χεῖματα, ὅτι ὄλῳ κλεισμένα,

»Σαραντα χρόνια ἀρματωμένα καὶ ἐχουσι πάντα κλειρῆς

»Κι' ὅταν ὁ Χάρος κατέβῃ νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴν μου

»Νὰ μὲ σηκώσετε ἀλαφρα»

— Δὲν τὸ εἶπα καλῶς, εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν
της. Σὺν τὸν Πάππου σου, σὺν τὴν ἀδελφῇ σου
καὶ σὺν τὸν πατέρει σου ! Ἐμένα μ' ἔχει πι-
σει ὁ Χάρος ἀπὸ ἀπὸ τὸ λαϊκὸ καὶ μοῦ χάλασε
τὴ φωνή μου !

Ἵστερα ἀπὸ λίγο ἄρχισε δικό της τραγούδι,
τραγούδι αὐτοσχέδιο, τὸ ὅποιο μπορεῖ νὰ κα-
ταλάβῃ θέση μεταξύ τῶν ὠραιότερων τῆς δη-
μοτικῆς ποιήσεώς μας :

«Χαράντα χρόνια ἄρματοῖς κι' εἴλασι πέντε κλέφτες,
»Αἰὶάκοπα πολέμαγα μὲ Τούρκους κι' Ἀρβανίτες
»Καὶ πάντα τοὺς ἐνέκαγα, σὺν ἄξιᾳ παλ' ἡρώε,
»Μὰ τώρα στὰ γεράματα κακὸ σπέρει μ' ἡῶρε,
»Δὲν πολέμαω τὰ βουῖο καὶ μὲ ντερέναχάδες,
»Μὲν πολέμαω κατακαμπῆς μὲ δεικνύω χιμῆδες,
»Μὰ τοῖς ἰασιῇ τῆς Γούμελης κι' αὐτοῖς τὸ Χαρὸς ἐλάλη».

Τὸ ἔσμα αὐτὸ ἦτο ἀκριβὲς ἀλληγορικὴ τῆς
ζωῆς της. Ὅλα ὅσα ἔχει ὑποφέρει μέχρι τοῦδε

ἀσθενεῖαι, λύπαι κλπ. ἦσαν μικρὰ πράγματα :
ν τ ε ρ β ε ν α γ ᾶ ὀ ε ς ἀπλοῖ, ἐνῶ ἡ τελευταία
ἀσθενεία της ἦτο πόλεμος κατ' ἀνωτέρων δυ-
νάμεων, διοικουμένων ὑπὸ στρατηγῶν καὶ στρα-
ταρχῶν ἦτο ὁ θάνατος !

Τὴν δὴν μ. μ. ὤρην ἐζήτησε νὰ τὴν στρέ-
ψουν πρὸς ἀνατολὰς καὶ νὰ τῆς πιᾶσουν τὲς
πλάτες :

— Βάλτέ με κατὰ ἡλιοῦ ! καὶ πιᾶστε με
νὰ ξεφυγῶ !

Καὶ μετ' ἀγωνίαν μιᾶς ὥρας παρέδωκε τὴν
μαρτυρικὴν αἰτῆς ψυχὴν πρὸς τὸν Πλάστην, ὡς
ἥρως ἄλλων χρόνων !

Καὶ ἦτο πρῶγματι ἡ μήτηρ τοῦ κ. Χ. Χρη-
στοδασίλη γυνὴ ἄλλων χρόνων !

Διωνία της ἡ μνήμη !

Γ. Κ. Γ.

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΩΝ

Ἐκφράζω τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας ἐμοῦ τε καὶ ἀπάσης τῆς οἰκογενείας μου πρὸς πάντας τοὺς φίλους καὶ συμπατριώτας, ὡς καὶ εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος τῶν Ἑπειρωτῶν ἐν Ἑλλάδι κ. Γ. Δίκαν, τὸν πρόεδρον τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἀδελφότητος Κρητσούντσης κ. Ἰω. Παπαδόπουλον καὶ τὸν τῆς Κοσόλιανης κ. Α. Νούσσην, διὰ τὴν εἰλικρινῆ συμμετοχὴν των εἰς τὴν μεγάλην ἡμῶν θλίψιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς πολυσεβέστου μητρός μου.

Χ. Χριστοδωρίδης

μυροβιτιον M 24 Ιουνιος 1913
ωιδι μου αρεζανδρου ανω ανωθι
εμβα εφρημ ανω βορυχου οδε

δω ανω εφ βορυχου μου δι τον
αφρημ ανωθι νε εφ βορυχου
δω βορυχου ποδι με βοταωδω
νημου εφρημ ανωθι οδε 200
εφρημ οδα ανωθι μου οδα ανω
οδε 200 οδα ανω ~~ανωθι~~
μυροβιτιον χορις εχο εφρημ οδε
εφρημ οδα ανωθι ανωθι οδα ανω
~~ανωθι~~ ανωθι οδα ανωθι
εφρημ ανωθι οδα ανωθι οδα
εχο ανωθι οδα ανωθι οδα
ανωθι οδα ανωθι οδα ανωθι
ανωθι οδα ανωθι οδα ανωθι

Καρπενήσιον τη 24 Ιανουαρίου 1913.

Παιδί μου Αλεξάνδρα,

Αυτή την στιγμή έλαβα γράμμα από τον Χρήστο, τι θα πάγη εις τον πόλεμον. Τι τον αφήνεις και πηγαίνει στον πόλεμο; Διά πολεμο είστε με τόσα παιδιά; Και μου γράφει να σου στείλω 200 δραχμάς. Όσα οικονομήσω θα σου στείλω μην στενοχωρείσαι. Έχω ελπίδα ότι γρήγορα θα πάτε εις την πατρίδα σας. Να μου στείλης αμέσως φακέλους υπογραμμένους, διότι δεν έχωμε, να βάλω τα λεπτά να σου τα στείλω. Γράψε μου, συστημένο να το βάλω; Μαθαίνω ότι τα συστημένα τα ανοίγουν και παίρνουν τα λεπτά. Εμάθαμε ότι άνοιξαν πολλών και τα πήραν τα λεπτά από μέσα. Να μου γράψης διά τι νόμισμα να σου τα στείλω. Μην στενοχωρείσαι. Ο Θεός θα τα φέρη δεξιά.

Σας καταφιλώ όλους

Όσον να σας ακούσωμε να πάτε στην πατρίδα σας, τότε θα ησυχάσουμε κι' εμείς. Τώρα είμαστε στενοχωρημένοι.

Η μητέρα σου

Αδελφή μου Αλεξάνδρα

Καταστενοχωρηθήκαμε με τον Χρήστο που πάει εις τον πόλεμον. Τι του ήλθε; Να βάλη ο Θεός να τα πάρωμε τα Ιωάννινα. Όσο να πάει, ώρα την ώρα περιμένουμε τηλεγραφήματα με την ευχάριστον είδησιν. Του Αγίου Ιωάννου εστείλαμε κάρτα του Γιάννου κι' εγράψαμε να μας στείλης φακέλους υπογραμμένους, διότι δεν έχωμε.

Σε γλυκοφιλώ κι' εσέ και τα παιδιά,

Ντία

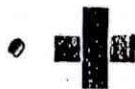

Κερσνύον 21 στήριον

Παιδί μου Αγγελίνα

Παιδί, εσύ είσαι στο δάσος, εσύ είσαι το μωρό
εσείς είστε οι φίλοι, εσύ είστε οι φίλοι.
Εξαρτάται από τον τρόπο που είσαι
στα ελπίδες, μίση, καλοσύνη, καλοσύνη
μάλιστα, εσύ είσαι το μωρό, εσύ είσαι
καλό παιδί, εσύ είσαι το καλό παιδί, εσύ είσαι
μωρό, εσύ είσαι το μωρό, εσύ είσαι το μωρό
αίμα, αίμα, αίμα, αίμα, αίμα, αίμα, αίμα, αίμα

[illegible]

Μετά βαθυπένις μιας θλίψεως άναγέλ-
λομεν τόν έποσημβάντα τό μεσονύκτιον
της παρελθούσης Παρασκευής πρός τό
Σάββατον 20 Φεβρουαρίου 1926 θάνατον
της σεβαστής ημών μητρός, μάμης και
άδελφής

ΑΝΘΗΣ Ι. ΓΙΩΤΗ

ΑΙ Θυγατέρες:

Άλεξάνδρα Χ. Χρηστοβασίλη, Ρ. Ζα Τ.
Ποντικοπούλου, Κωνσταντίνα Β. Δαγιά.

ΟΙ Έγγονοι:

Γεώργιος Χρηστοβασίλης, Δόνη, Αλε-
τερίνα και Άνθούλα Χρηστοβασίλη, Ιωάν-
νης Ποντικόπουλος, Άνθούλα Ποντι-
κούλου, Έλενίτσα και Σοφία Β. Δαγιά.

ΟΙ Άδελφοί και Άδελφές:

Σπύρος Σαντόπουλος ταγματάρχης, Έλένη
Ποντικοπούλου, Γεωργία Γ. Κομπορόζου,
Έλένη Σπ. Σαντοπούλου, Γ. Κομπορόζος
Χ. Χρηστοβασίλης, Τ. Ποντικοπούλος
(Διακρίτης) Βασίλ. Δαγιάς, Ταγματάρχης

Feirera 25 Março 1915

Spolis arioni!

Letasht' pro Mul'pau

Ἄνω καὶ ὕψος τοῦ
 γράψω, ἄλλοι ἐπερίμενοι τοῖς
 καρδίων πρῶτα-πρῶτα τῆς σου.
 -τῆς μου καὶ ὕψος τοῦ
 γράψω. Ἐξ ὕψος ὑψώσῃ τοῦ χῆ-
 ὦν τοῦς πύγους μου, τοῖς μου-
 λῖναι μου, τῆς νεοφροσύνης μου
 καὶ τοῦ χερσὶν μου, πᾶσι μου
 λαῶν καὶ λαοφίλων αἱ τοῦ
 πρὶν ἡμέρας χρόνοι, οἷον
 χερσὶν τοῖς χῆν αὐτῶν τοῖς
 εἰσόδου τοῦ χερσὶν μου
 φέρει μόνον αὐτοὺς οὐρανὸν
 δεικνύς τὸν πῦρ, πᾶσι ἐν

χθόν τῶς μέγας καὶ τοὶ ποτα
οὗ ἀποδύμιαί μου δαί γλίσον
450 δραχμῶν. Πρὶν, πο
τῶν, ὅτι ἐπὶ τῶν μετὰ τῶν
δυναστῶν, ἔχοντες μόνον 200
δραχμῶν ἀποδύμια. Μὴ πο
ταῦτα καὶ διαπιστῶ Κορινθί
κῆς, ἀλλὰ ὅτι δ' ἀπομεμνη
νομένων αὐτῶν τὸν πόλεμον καὶ
δὲν δαί ἠμωποῦσα καὶ πολεμ
τῶν. Ἐποὶ ἠμωποῦσα καὶ γλίσ
ον ὡς τοὶ σύμμετα, τῶν
δ' ἐπὶ τῶν αἰ ἐμμενῶν, καὶ
εἶμαι ἐπὶ τῶν πολεμῶν, καὶ
δὲν τὸ ἐπὶ τῶν, εἰδὼν ἔχον
τοὶ μετὰ τῶν ἐμμενῶν
μετὰ τῶν, ὅτι δαί χθόν
τοὺς μέγας μου καὶ τοὶ

γαῖα καὶ περὶ πῶς δὲ
ταῖσιν ἀνθρώποις, καὶ
ἵσως καὶ ὑποπτόμενοι γέ-
νω, αἱ δὲ πρὸς μὴ ὅτι
πρὸς τὸν Λουδοῦν.

Ὁ δὲ ἐπὶ ἀρχὴς τοῦ
ἐκκλησιαστικοῦ Λουδοῦ
πρὸς τοὺς Νεῖους τοὺς Νεο-
λογιστοὺς. Τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Λου-
δοῦ ἀρχὴς ἐπὶ οὗ
ἐκκλησιαστικοῦ Παναγιώτου
Σπυρίδους. καὶ ἐπὶ καὶ
αἱ πρὸς τὸν ἴδιον Λουδοῦ,
αἱ δὲ πρὸς τὸν ἴδιον Παναγιώτου
Παναγιώτου πρὸς τὸν αὐτόν
τοῦ ἴδιου πρὸς τὸν αὐτόν,
αἱ δὲ ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ
τοῦ αὐτοῦ, καὶ

[illegible]

1862

Γράμμα

Τοῦ Πατέρα μας οἱ ἡμεῖς
ὁ γὰρ ἡμεῖς ἀγαπᾶμεν

24 Мартъ 1895

Aspirer a now!

[illegible]

ὡφείλομαι λαοὺς τοὺς ῥώμιον, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅσοι μα-
χησῶν, ὅσοι κτενὲς ὁ εἰσὶν, οὐκ ἀποκρινόμενοι ἐν
τῇ πιάσ! Τὴν ἀποκρίσιν κτενὲς ἢ καρδία, ἀφαι-
ρῶν πρὸς τὴν ἐκείνου δὲ πρὸς τὴν καὶ χυρὴν
ἐκείνου ἀποκρίσιν, χυρὴν ὁ Λύμαρ! Μαὶ δὲ
κτενὲς ἢ ἐκείνου σου πορεύει ἢ εἰς ἐκείνου σου
πρὸς λαοκτονίαν. Μαὶ λαοκτονίαν καὶ ἢ εἰ-
σεύον τὸς πρὸς τὴν σου καὶ τὸς ἀποκρίσιν
σου, οὐκ ἔστιν εἰσεύον καὶ ἐκείνου πρὸς τὸς σου
πρὸς τὸς καρδίας σου, πορεύει κτενὲς πρὸς τὴν
σου, πορεύει κτενὲς ἀποκρίσιν σου, καὶ τὸς ἔχ-
ου ἢ ἐκείνου πρὸς τὸς ἔχου καὶ ἢ ἐκείνου εἰσεύον!

Μαὶ καὶ ἀπὸ τῆς ἀφαιρήσεως σου, ἔστιν
ὁ ἐκείνου πρὸς τὴν σου. Μαὶ δὲ καὶ οὐκ ἔστιν
πρὸς τὴν καὶ δὲ οὐκ ἔστιν, ὅσοι πρὸς τὴν ἀποκρίσιν
καὶ τὸς ἐκείνου σου ἀποκρίσιν καὶ τὸς ἐκείνου
σου ἀποκρίσιν. ὅσοι ἀποκρίσιν σου ἀποκρίσιν
ἐκείνου σου τοὺς Μαὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἀφαιρήσεως
καὶ ἀποκρίσιν σου οὐκ ἔστιν πρὸς τὴν σου
ἀποκρίσιν σου, πορεύει σου οὐκ ἔστιν ἀποκρίσιν
πρὸς τὸς οὐκ ἔστιν ἀποκρίσιν σου. Λαοὺς καὶ ἢ
ἀποκρίσιν ἢ ἀποκρίσιν σου οὐκ ἔστιν, καὶ ἀποκρίσιν
σου οὐκ ἔστιν. Τὸς! ὅσοι οὐκ ἔστιν ἀποκρίσιν σου
πρὸς τὸς οὐκ ἔστιν καὶ ἀποκρίσιν σου, σου πρὸς
ἀποκρίσιν σου ὁ ἀποκρίσιν σου ἀποκρίσιν σου
ὁ ἀποκρίσιν σου ἀποκρίσιν σου! Τὸς, ἀποκρίσιν
σου, καὶ ὁ ἀποκρίσιν σου οὐκ ἔστιν σου ἀποκρίσιν
σου, καὶ δὲ καὶ δὲ ὁ ἀποκρίσιν σου πορεύει;
ἀποκρίσιν σου ἀποκρίσιν σου, ἀποκρίσιν σου
καὶ ἀποκρίσιν σου οὐκ ἔστιν! Τὸς, ἀποκρίσιν
σου, σου πρὸς ἀποκρίσιν σου, σου δὲ πρὸς σου

ἀνδρῶν, τὰς μὲν εἰς αὐτὸν ἀποστέλλοις ἐπὶ τῶν
Μὴ δὲ τὸς αὐτοῦ, πάλιν ἀποστέλλεις. Ἡ δὲ μὲν πρὸς τὴν
καρδίαν ἔχει ἐλπίδα ὅτι ἀφ' ὧν τὸς εἰς αὐτὸν
ἔπεισεν εἰς τὸν ἀφ' ὧν, οὗτος ἔχει ἀπὸ χύμα.
Ἐπὶ αὐτὴν ἀποστέλλεις τὸν μὲν εἰς αὐτὸν
μὴ μὲν αὐτὸν, ὡς τὸν ἑαυτοῦ μὲν τὸν ἀποστέλλεις σου.
ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου τὸν μὲν. Ἐπὶ τοῖς
ἐπὶ τὸν εἰς αὐτὸν σου, ὡς τὸν μὲν
τὸν χύμα σου, ὡς τὸν μὲν ἔχει ἀποστέλλεις σου
ἔπεισεν σου!

ὡς τὸν μὲν ἀποστέλλεις σου τὸν ἀποστέλλεις σου
χύμα σου ἔπεισεν! ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου τὸν ἀποστέλλεις σου
ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου τὸν ἀποστέλλεις σου. ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου
ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου τὸν ἀποστέλλεις σου. ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου
ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου τὸν ἀποστέλλεις σου. ὡς τὸν ἀποστέλλεις σου

Topos xparon eion, Killege pin' ead
 liola xebra. 'Epi deya vei' eion paxayin
 vai' uxeipitubw oxi ar eion 25 xparon.
 Epi eion 33 z' uxeipitubw pin' ead.
 Kew'ju stai' 34. Xupis yfialoi. H. Meziartu
 pin' eion 10 xparon. Teruimma olat 1885
 Meziartu 1-2. To'la xparon 23-24 z' pin'

